

Nr 388.

Av herr **Bengtsson** i Kullen, om viss ändring av 4 § mom. 1:6 i kungörelsen angående handel med farmaceutiska specialiteter.

I motion 1934 II:551 hemställde jag med anledning av förslaget till kungörelse angående handel med farmaceutiska specialiteter, att dess § 4, mom. 1:6 skulle få den lydelsen, att uppgiften om specialitetens pris skulle avse detta vid försäljning från apoteksinrättning. I propositionen hade föreslagits, att priset skulle avse försäljningspriset till apoteksinrättning, vilket senare även vann riksdagens bifall.

Som motivering till ett av de avslag å verkställd ansökan om inregistrering av farmaceutisk specialitet anförde medicinalstyrelsen den 17 december 1935 för första gången, att försäljningspriset till apoteken vore för högt.

Härav torde följa, att den ifrågavarande specialiteten uppfyllde alla specialitetslagens fordringar enligt § 5:

- 1) riktig deklaration;
- 2) farmaceutisk ändamålsenlig beskaffenhet;
- 3) ägnad att förebygga, lindra och bota sjukdom eller sjukdomssymtom hos människor och djur;
- 4) skäligt pris;
- 5) lämplig reklam.

Till några andra fordringar synes medicinalstyrelsen icke skola taga hänsyn enligt sist berörda paragraf vid prövning av ansökan om inregistrering av specialitet.

Men i förevarande fall fäster sig medicinalstyrelsen vid ansökans uppgift om försäljningspriset till apotek enligt ovan anförda § 4, mom. 1:6:s något besynnerliga formulering, det vill säga att medicinalstyrelsens skäl för detta avslag är — att apoteken icke skulle få tillräcklig provision. En angelägenhet, som endast torde beröra fabrikanten och de enskilda apoteken sinsemellan, och vilken lätt ordnas mellan dessa parter antingen genom apoteksprovisionens höjande till vederbörlig nivå eller genom sedvanligt ingripande från verkställande utskottet i Sveriges apotekarförbund med förbud för apoteken att sälja varan, förrän apoteksprovisionen reglerats.

Apoteksvarustadgan av år 1913 giver nämligen apoteksföreståndare rättighet att vägra anskaffa varan enligt stadgans §§ 8 och 11. Härom anförda apotekssakkunniga av år 1931 å sid. 239 i sitt betänkande (1934: 35):

»Därjämte är apoteksföreståndare skyldig att på därom framställd begäran snarast möjligt anskaffa apoteksvara, som han icke har på lager, under förutsättning dels att icke hinder enligt stadgan möter för varans försäljning, dels

att varan, om den utgör en annorstädes än å säljarens apotek tillverkad beredning, kan av apotekaren inköpas till sådant pris, att han vid försäljning erhåller skäligen handelvinst utan överskridande av det högsta pris, han enligt nedannämnda § 11 får betinga sig.»

»I medicinaltaxan icke upptagen apoteksvara, som utgör beredning, och i bilaga III vid stadgan upptagen vara må enligt förutnämnda § 11 vid försäljning icke åsättas högre pris än som på grund av uti densamma ingående ämnens art och mängd ävensom beredningsformen skall för motsvarande vara, tillredd å inrikes apoteksinrättning, beräknas enligt medicinaltaxegrunderna.

Denna föreskrift har särskilt stor betydelse vid prissättningen å farmaceutiska specialiteter och andra originalförpackade läkemedel.»

Så långt apotekssakkunniga, varvid särskilt bör bemärkas, vad apotekssakkunniga där påpeka i det sista här anförda stycket. Första lagutskottet uttalade nämligen i sitt utlåtande 1934: 64 å sid. 17:

»Motionären har vidare föreslagit, att medicinalstyrelsen icke skall pröva, huruvida specialitetens pris är 'skäligt' utan huruvida dess pris står i överensstämmelse med § 11 i apoteksvarustadgan. Sistnämnda paragraf är emellertid tillämplig allenast å *beredningar, som icke finnas upptagna i medicinaltaxan*, under det att förevarande kungörelse avser jämväl enkla ämnen samt beredningar, som upptagits i medicinaltaxan. Det är sålunda icke möjligt att hänvisa till § 11 i apoteksvarustadgan.» (Kursiveringen är lagutskottets.)

Till upplysning meddelas, dels att förevarande specialitet, vars inregistreringsansökan avslagits, tills nu försålts som apoteksvara och dels att den av apotekssakkunniga anförda skäliga handelsvinsten enligt medicinaltaxegrunderna A III: 5 uträknas på följande sätt:

»Till inköpspriset lägges därefter

1) ersättning för assurans, frakt och emballage med 10 procent å nämnda pris,

2) tullavgift enligt gällande tulltaxa, när läkemedlets pris är beräknat efter utländsk priskurant, samt

3) handelsvinst med nedan angivna procent å det sålunda erhållna beloppet, nämligen

då inköpspriset är högst	2 kronor per styck	80 procent
»	»	överstiger 2 »	men icke 3 kronor per styck 60 »
»	»	» 3 »	» » » 6 » » » 50 »
»	»	» 6 »	per styck 40 » .»

Då nu medicinalstyrelsen i sitt här ovan omnämnda avslag å ansökan om inregistrering av specialitet som skäl åberopar apoteksprovisionen som utslagsgivande, och då denna provision regleras av annan författning än den s. k. specialitetslagen, synas åtgärder påkallade att för framtiden förebygga dylika händelser genom specialitetslagens förtydligande i nämnda punkt.

På grund av vad jag sålunda anfört får jag hemställa, att riksdagen behagade besluta,

att skrivelse avlåtes till Kungl. Maj:t med hemställan, att § 4, mom. 1:6 i förordningen angående handel med farmaceutiska specialiteter ändras, så att vid ansökan om inregistrering skall uppgivas specialitetens pris vid försäljning *från* apoteksinrättning.

Stockholm den 22 januari 1936.

Emil Bengtsson.
